

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בראשות ובנשיאות כ"ק מורנו ורבנו האדמו"ר רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א
בן הצדיק המלוב"ן רבי **משה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי **חיים פינטו** זע"א

פרשת בראשית
כ"ו תשרי תשפ"ב
1096

זמני השבת

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 5:48 6:04 5:56 6:08

מוצאי שבת 6:59 7:01 7:00 7:01

רבינו תם 7:39 7:37 7:36 7:39

שבת מברכין - ר"ח בימים רביעי וחמישי
המוולד ביום רביעי בשעה 12, 11 דקות ו-12 חלקים

הילולא דצדיקיא

כו - רבי אשר מסטולין

כו - רבי ישראל פנחסי

כז - רבי יוסף אברג'ל

כז - רבי אפרים מפרמסילא
בעל 'משנה ראשונה ומשנה אחרונה'

כח - רבי יצחק ארדיט מח"ר איזמיר

כח - רבי אפרים הירש בעל 'תבואות שור'

כט - רבי סלימאן ברזאני חכם באשי במוצול

כט - רבי מנחם מנדל מקוסוב
בעל 'צמח צדיק'

ל - רבי מנשה לוי בעל 'הסליחות'

ל - רבי צבי הירש חיות

א - רבי אהרן שוקרון רבה של מליליא

א - רבי יוסף ענגיל בעל 'אתון דאורייתא'

ב - רבי יוסף בוסקילה רבה של בית שמש

ב - רבי ברוך הגר
האדמו"ר מסרט וזניץ

הרשעים בכלל.

ואולם, לפי דברינו עד עתה אתי שפיר. שכן בדווקא התורה כותבת פסוקים רבים על הרשעים, על דורו של נח ועל דורו של אברהם אבינו ע"ה, רק כדי לומר לנו כי למרות שאנשי הדור היו רשעים ומתכוונים למרוד בבורא ית"ש, עם כל זה נח הצדיק ואברהם אבינו ע"ה היו צדיקים, על אף שחיו בדורות של רשעים, כל זאת משום שלא למדו ממעשיהם, והיה כדאי שהעולם נברא רק בשבילם.

ולכן על נח נאמר (בראשית ו, ח) "ונח מצא חן בעיני ה'", כיון שעבד את השי"ת, כמו שהכתוב אומר (שם ט) "את האלוקים התהלך נח". וגם אברהם אבינו ע"ה היה מתחזק בצדקו ועובד את השי"ת, ושומר את התורה אפילו עוד קודם שניתנה כדברי חז"ל (יומא כח, ב), וגם אמר על עצמו (בראשית כד, ז) "ה' אשר התהלכתי לפניו", ועל כולנה אברהם אבינו היה בבחינת איש תם שלא שאל שאלות, וכאשר נצטוו לעקוד את יצחק בנו על גבי המזבח הלך בשמחה יחד עם יצחק בנו לקיים את המצווה (מדרש אגדה בראשית כב, ו) מבלי לשאול שאלות, ומבלי לטעון שום טענות, ומבלי להתרעם על דברי ה'.

ולכן הקב"ה מביט עליהם ויש לו נחת רוח מהם, למרות שכל אנשי הדור היו רשעים. ולכן מאריכים בפסוקי הרשעים, דווקא כדי להודיע על צדקתם של נח ושל אברהם אבינו, ושל האבות הקדושים, שלמרות שהיו מוקפים ברשעים הם לא למדו ממעשיהם אלא שמעו בקול ה', ולכן הם אלו אשר נחשבים ביותר אצל הקב"ה.

נמצאנו למדים מהדברים הללו, כמה נחת רוח יש להקב"ה מלומדי התורה, וכמה יש לו נחת רק מהפסוקים הראשונים אשר מדברים מבריאת העולם ומבריאת האדם נזר הבריאה, שכל הבריאה נבראה ראשית כל רק בשביל האדם. ולכן התורה מאריכה בבריאת העולם ובבריאת האדם, ובשבת קודש, קודם שהיא כותבת על החטא של אדם הראשון, ועשתה הפסק ולא דיברה מיד על חטא האדם שנצטווה שלא לאכול מעץ הדעת ואכל. ומכאן אנו למדים עד כמה צריכים אנו לעשות נחת רוח לבורא ית"ש במעשינו, ללמוד תורה ולקיים מצוות, ואז גם אנו נזכה להיות כמו האבות הקדושים, ונהיה אצל הקב"ה נזר ומבחר הבריאה.

ואף גם נוכל להוסיף בזה, כי ידועים דברי חז"ל (בראשית רבה פר' יב, ט) שהעולם נברא בזכות אברהם אבינו ע"ה, כמו שנאמר (בראשית ב, ד) "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם", וכפי שדרשו חז"ל 'בהבראם' אותיות 'באברהם', כי בזכות אברהם אבינו ע"ה נברא העולם כולו. ולכן נראה שהתורה התחילה לדבר בשבח הבריאה ולא בגנותה בזכותו של אברהם אבינו ע"ה.

משביר לרדוד

חובת האדם לעשות את רצון השי"ת

"וייצר ה' א-להים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה" (בראשית ב, ז)

יש לשאול בדבר, מדוע סיפור בריאת האדם וכיצד הוא נברא עפר מן האדמה וכדומה, נכתב בתורה רק לאחר כל הסיפור של כל ששת ימי המעשה. כלומר, מדוע יש הפסק גדול בפסוקי התורה בין בריאת העולם ובין בריאת האדם, כיצד יצר ה' את האדם.

ועוד יש להקשות לאידך גיסא, כפי שהתורה מאריכה ומספרת אודות בריאת האדם ואודות תפקידו ואודות חטאו בעץ הדעת, כמו כן התורה היתה צריכה להאריך ולספר כדברים

הללו על כל הבריאה ועל כל הנבראים שהקב"ה ברא בששת ימי המעשה של הבריאה. הרי כל הנבראים נבראו בידי של הקב"ה, ואם כן, מדוע רק אצל האדם התורה מאריכה לספר, ואילו אצל כל הנבראים התורה מספרת בקיצור. הלוא גם בכל הנבראים התורה היתה צריכה להאריך כמו שהיא מאריכה לספר על האדם, ומדוע קיצרה התורה בבריאתם.

ונראה לענ"ד בביאור העניין אמנם משום שהאדם הוא נזר הבריאה ומבחר כל הנבראים שנבראו על ידי הקב"ה, דווקא משום הכי לא רצתה התורה לדבר מיד בגנותו כיצד לא שמע בקולו של הקב"ה וחטא ואכל מעץ הדעת. משום הכי בתחילה התורה מדברת בשבחיו של האדם, דהיינו בעצם בריאת האדם, ובשבח הגדול שהקב"ה נפח באפיו נשמת חיים (בראשית ב, ז), וכדברי חז"ל (ר' זוהר הק' ח"א, כז ע"א) מאן דנפח מדליה נפח.

וכיון שהתורה מדברת בדברי שבח של האדם, בשל כך לאחר מכן ממשיכה התורה ומדברת בשבחים נוספים, בשבח של קדושת השבת ובשמירת שבת, שכן השבת היא היום המובחר מכל ימות השבוע, והיא נותנת ברכה לכל הימים, וכדברי חז"ל שאמרו (שם, ח"ב פח ע"א) מינייה מתברכין כל שיטא יומין. ולכן התורה הכניסה את הפסוקים הללו של שבת לאחר כל הפסוקים של כל הנבראים, כדי לעשות קצת הפסק מכל הפסוקים הרבים של כל הבריאה.

וכי אז, רק לאחר מכן ממשיכה התורה ומדברת באריכות נוספת על האדם שהוא מבחר ונזר הבריאה, כיצד הוא לא שמע בקול ה' וחטא בעץ הדעת, ואף גם כותבת אודות העונש הגדול שהוא קיבל, להיות מגורש מגן עדן, ובמקום זה העמיד הקב"ה במקום 'את להט החרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים' (בראשית ג, כד). ורק על האדם התורה כותבת ומדברת באריכות, כיון שהוא העיקר של כל הבריאה כולה.

ואם כנים אנו בדברינו עד עתה, נבין ונשכיל בהמשך פסוקי התורה. הן לכאורה יש לשאול, מדוע התורה כל כך מאריכה וכותבת פסוקים על הרשעים שהיו בעולם, ועל כל האנשים הללו שעבדו עבודה זרה וחיללו את שם ה', כמ"ש (שם ד, כו) 'אז הוחל לקרוא בשם ה', וכי לא היה יותר טוב לכתוב רק על הצדיקים שהיו בדורות הללו, ומדוע להזכיר את שמות

דברי הנמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

לחזק את השבת בבית פנימה

תכלית מעשה הבריאה מסתיימת ביום השביעי שבו שבת הבורא מכל מלאכתו, וציוונו על שמירת השבת המעידה על מעשה בראשית. ומכאן, זועק הגר"י זילברשטיין שליט"א, שחובה על כל יהודי ויהודי לחזק את שמירת השבת בתוך ביתו פנימה, והחיזוק הראשון צריך להיעשות בענין זמן קבלת השבת.

וכה סיפר הרב שליט"א בספרו 'ברכי נפשי':

הגיע אלי עורך דין מפורסם, וכולו מתמוגג מבכי. מי שמכיר את אנשי המקצוע הללו, יודע שהאופי שלהם הוא קריר וצונן, וכל צורת התנהלותם אינה מתאימה לבכי. לכן התפלאתי לראות את העו"ד ההוא כשהוא בוכה.

וכן סיפר לי האישי: "ביום שישי נסעתי במכוניתי מבני ברק לירושלים, ובהגיעי לאזור 'מוצא' נתקע הרכב, ולא יכולתי להמשיך בדרכי, השעה היתה 1.30 בצהריים, ועד כניסת השבת היו עוד כמה שעות טובות.

כיון שפוליסת הביטוח שלי כוללת גם את חברת הגרר, התקשרתי אל החברה, והודעתי שהרכב שלי נתקע, הם רשמו כמקובל את ההודעה, והבטיחו שיגיעו במהירות האפשרית.

כבר בתחילת השיחה הדגשתי שאני יהודי שומר מצוות, ולכן אינני מוכן להביא את הרכב לביתי לאחר כניסת השבת. בחברת הגרר הבטיחו לי שהמכונית תגיע לביתי עוד לפני שבת.

אני חזרתי לביתי במונית, והמתנתי בקוצר רוח ובדריכות רבה להגעתו של הרכב. אולם זה בושש לבוא. עד שלחזרתי ולבושתי, מגיע זמן כניסת השבת, והמכונית עדיין אינה נראית באופק.

ואת אשר יגורתי, קרה. בשעה 10 בלילה, בליל שבת, שומעים כל השכנים את מכונית הגרר פורקת את מטענה, מכוניתו של עורך דין שומר המצוות."

עורך הדין פרץ שוב לפניי בבכי סוער, והדגיש שכיון שהוא מתגורר באזור מעורב, בגבול בני ברק ורמת גן, היה בכך חילול שם שמים גדול.

"האירוע גרם לי עוגמת נפש כה מרובה, עד שאין אני יכול יותר להסתכל על האוטו שלי..."

"הייתי בטוח, אמר העו"ד, שאם אנשי החברה הבטיחו לי שביאו את הרכב לפני שבת, הרי שכך יקרה. אם הייתי יודע ולו בספק ספיקא שהמכונית לא תגיע, הייתי משאיר את הרכב בצידי הכביש, ובמוצאי שבת הייתי בא לקחתו משם, והייתי עושה זאת גם אם היה חשש שהרכב ייגנב."

העו"ד שאל אותי במה יוכל לתקן את חטאו, ואמרתי לו שיפרסם מכתב בעיתונים החרדיים ובו יתאר את שאירע לו, ויסיים את המכתב באזרה לציבור שאם גם להם יקרה כדבר הזה, והמכונית שלהם תיתקע לפני שבת, שיזהרו ויזהירו ולא יעשו מה שהוא עשה, אלא יעמידו את הרכב בצידי הכביש, ויזמינו את הגרר במוצאי שבת.

הוא שאמרנו: יהודי שומר מצוות, אם ברצונו להשפיע על אחינו התועים שישמרו שבת, צריך בראש ובראשונה לחזק את השבת בליבו פנימה, ולא לעשות דברים שיגרמו לחילול שבת.

ארחות ישראל

הליכות והלכות בין אדם לחברו

"ואהבת לרעך כמוך"

רבי עקיבא הצביע בפני תלמידיו על כלל גדול בתורתנו הקדושה "ואהבת לרעך כמוך". רצון הבורא בא לידי ביטוי ב'תנא דבי אליהו' שאמר הקב"ה לישראל "בני אוהבי, כלום חסרתי דבר שאבקש מכם? ומה אני מבקש מכם? אלא שתהיו אוהבים זה את זה ותהיו מכבדים זה את זה ותהיו יראים זה מזה."

כיצד מבצעים זאת הלכה למעשה?

כתב הרמב"ם בהלכות דעות "מצוה על כל אדם לאהוב כל אחד ואחד מישראל כגופו, שנאמר ואהבת לרעך כמוך. לפיכך צריך לספר בשבחו ולחוס על ממונו כאשר הוא חס על ממונו עצמו ורוצה בכבוד עצמו. והמתכבד בקלון חבירו אין לו חלק לעולם הבא."

במסילת נערה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מיהו המומחה שיצר את הגוף המשוכלל?

אדם שרוצה שיגדלו בניו ובנותיו מחונכים, צריך הוא עצמו להיות מחונך, כי רק בדוגמא אישית טובה יוכל להנח את משפחתו להיות בבחינת "משפחת החנוכי".

אדם עלול לחשוב שהוא יכול להנח את ילדיו על ידי השלטת רצונו עליהם, ואכן בשנות הילדות יכול הוא להכריח אותם לעשות כרצונו, אבל 'חינוך' אין כאן אלא שלטון כפוי על רצונם. ברבות הימים כשיגדלו ילדיו ויהיו עצמאיים, שוב לא יחפצו לקיים רצון אביהם ויפנו לו עורף. חינוך נכון הוא על ידי שמשמיע באזניהם כיצד צריך לנהוג, ומראה להם במקביל דוגמא אישית שאכן כך הוא עצמו נוהג. אדם שמחנך את ילדיו למידות טובות, והוא עצמו נוהג בצורה הפוכה, גורם לילדיו לזלזל בחינוכו, ומהר מאד יפנו לו עורף ויפנו לכל עבר.

הלכתי פעם לבקר אדם מסוים, והוא אמר לי שבנו שזה עתה חגג בר מצוה מבקש לשאול אותי שאלה. בתחילה הייתי מופתע שלילד כה צעיר יש כבר מה לשאול את הרב, האב אמר לי שיש לבנו שאלות באמונה, ואני שהבנתי מה עומד בפני נתתי את הסכמתי והוא קרא לבנו.

הבן עמד לפני ושאל - רבי דוד, אני רוצה שתוכיח לי שיש אלוקים בשמים. שאלתי את הילד אם יש לו שעון על היד, והוא השיב לי בחיוב והראה לי את שעונו החדש שקיבל כמתנת בר מצוה. עשיתי את עצמי כמתפעל מאד מהשעון החדש, ולבסוף אמרתי לו שכנראה ששעון כה משוכלל נוצר מאילוי.

הילד הסתכל בי ולא הבין, 'מאליו'???

עשיתי את עצמי כלא מבין על מה הוא מתפלא ואמרתי לילד - לא כך? ומי אתה חושב שיצר שעון כה משוכלל? הילד שהיה ילד מחונן השיב לי שיש אנשים שהם מומחים בהכנת שעונים, ובודאי הם שיצרו את המכונה שמייצרת עוד ועוד שעונים כאלו.

ראיתי שילד חכם עומד בפני, ואמרתי לו - ומי אתה חושב יצר את הילד שעונד את השעון המשוכלל? הלא גופך הוא משוכלל לאין שיעור מהשעון שעל ידך, ובודאי שמישהו מומחה מאין כמוהו יצר את הגוף המשוכלל הזה. האם אתה יודע מיהו?

על אף שהילד היה צעיר לשנים, הוא הבין את כוונתי, השפיל את עיניו ואמר שהוא מבין את דברי, ואכן הקדוש ברוך הוא הוא שיצר את כל העולם ואף אותו בעצמו הוא יצר.

נפרדתי מהילד החביב בחיוך ובברכת שלום, הסתכלתי על האבא וראיתי שהוא נהנה מתשובתי לבנו. אבל אני הרגשתי שאני חייב להוכיחו ואמרתי לו - אם הבן שלך שואל אותי כזו שאלה זו אשמתך, כי כנראה מה שהילד שומע ממך הם לא דיבורים של אמונה בה' יתברך, כי אם הבן היה שומע ממך דיבורים של אמונה בה' מגיל צעיר, ועל כל דבר קטן וגדול היית מחדיר בלבו שהכל מה' יתברך, הוא לא היה נצרך להוכיח שיש ה' בעולם, כי דברים היוצאים מן הלב נמנסים אל הלב.

במה מפטירין

הפטרת השבוע:

"כה אמר הא-ל ה' ברא השמים ונוטיהם"

(ישעיה מ"ב)

הקשר לפרשה: נבואתו של ישעיה מזכירה את ענין בריאת השמים והארץ וכל אשר בה, כפי שמתואר בהרחבה בפרשת בראשית.

מז האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

חטא האדם - והתשובה

"ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך
ממנו מות תמות" (בראשית ב, יז)

מצינו בעניינו של אדם הראשון שהקב"ה אומר לו -
אם תאכל מעץ הדעת, סופך להיענש על כך במיתה.
ולכאורה יש להבין שהרי אם אדם הראשון ימות, מי
ישמור את השבת, מי ילמד תורה ומי יקיים את כל
המצוות. וכי בגלל חטא אחד של אדם הראשון יחריב
הקב"ה את עולמו. ועוד יש להבין, כיצד יעשה תשובה
על חטאו אם מיד ימות, והרי לדעת חז"ל התשובה כבר
הייתה מוכנה לפני ה' עוד קודם הבריאה (פסחים נד,
א).

ונראה לבאר העניין שאין משמעות המוות הכתוב
בתורה כפשוטו - מוות פיזי, אלא מדובר במוות רוחני.
שרצה הקב"ה לרמוז לאדם הראשון שאם יחטא בעץ
הדעת ייחשב לפניו כרשע, ורשעים בחייהם קרויים
מתים (ברכות יח, ב), וזהו המוות האמור בתורה. ואם
כן התורה והשבת לא יתבטלו מן העולם, אך האדם
יהיה בבחינת מת, עד שיצא אחד מזרעו שיהיה צדיק
ויקיים את העולם.

ואדם הראשון לאחר חטאו נוכח לדעת שהוא ערום,
ויש לכך גם משמעות של ערום מן המצוות, והאדם
תפר לעצמו חגורה מעלי תאנה על מנת להתכסות
בה, ומעשה זה היה בבחינת התחלת התשובה בשל
הסמליות שיש בו, כי מאחר והרגיש את עצמו ערום
מן המצוות וכיסה את ערותו, משמע שנתן את דעתו
לחזור בתשובה.

וישנם המבארים שאדם הראשון חטא ביום ו' אשר חל
בו ראש השנה, ומשמח לו חטאו ביום ראש השנה,
נעשה לו יום זה כיום חג. וזה רמז במילה "חגורה"
מלשון "חג" - "ו" - "רה". דהיינו, שחטא ביום "ו",
ועשה תשובה בו ביום שהיה ראש השנה, שזה ראשי
תיבות "רה", ויום זה נעשה לו "חג".

ואת התשובה היסודית והאמיתית עשה האדם בשבת,
ומצינו קשר עמוק בין עניין התשובה לשבת. שבכל
יום האיר בעולם אור אחד, אך ביום השביעי היה ריכוז
של כל האורות, ובנוסף לאור השבת היה אור עצום
שאינו לנו בו שום השגה, בבחינת אורות שבעת הימים.
ולכן האדם הראשון חש בעוצמה המיוחדת של היום
השביעי, שהוא יום המסוגל לתשובה, ובשל כך הקדיש
יום זה לתשובה כנה ואמיתית, ובתשובתו השפיע כוח
מיוחד לכל הדורות הבאים אחריו. ועל דרך החידוד
ניתן לומר שהשבת זה אותיות תשובה, דבר המוכיח
את הקשר ביניהן, ונשארה האות - "ו" הרומזת ליום
השישי שבו נברא האדם, וניתנה לו הזדמנות
בשבת לחזור בתשובה.

שבת שבתון

א. פרחים בין אם נטעו אותם לשם ריה, ובין אם נטעו אותם לשם נוי בעלמא, אין
נוהג בהם דין ספיחין.

ב. ירקות שצמחו והתחילו לגדול בשנה ששית, ונגמרו ונלקטו בשנה השביעית,
אינם אסורים משום ספיחים, אף שעיקר גידולן ולקטתן בשביעית, אבל נוהג
בהם קדושת שביעית, מפני שביק הולכים אחר זמן הלקיטה.

ולדעת הרמב"ם, ירקות שנקטפו בשנה השביעית, אף שנגמרה גדילתן בשנה
הששית, הירקות אסורים באכילה משום ספיחין. והעיקר כדעה הראשונה שהיא
דעת רוב הראשונים. ומכל מקום המחמיר כדעת הרמב"ם תבוא עליו ברכה.
ומכל מקום יש להעדיף יבול יהודי כזה, כדי לחזק את החקלאים היהודים לשמור
שמיטה ושיהיה להם פרנסה.

ג. גידולים האסורים משום ספיחים, יש מצוה לעקרם ולהניחם שירקבו מאליהם.
וכל זה הוא דוקא כשזרע באיסור, או במקום שיש חשש מראית העין שזרע
בשביעית, כגון שיש בשדה ירקות רכים, וכבר עבר זמן מתחילת שנת השמיטה
בכדי שהיה אפשר לזרוע ירקות אלו ויגיעו לגודל זה. והעוקר ספיחין יזהר שלא
ילקט אותם דרך לקיטה, דהיינו ללקט את החלק הנאכל בלבד, אלא יעקור אותם
מן השורש.

ד. ירקות שנזרעו ונלקטו בשנה השביעית, אסורים משום איסור ספיחין. ואיסורים
איסור עולם, גם אם ישהה אותם עד שיגדלו ירקות בשנה השמינית בכיוצא בהן.

וירקות שגדלו בשביעית ונלקטו בשנה השמינית, אסורים באכילה, ואין תולשים
אותם ביד, אלא חורש כדרכו, ובהמה רועה כדרכה. ועד מתי הם אסורים, עד
שיעור זמן שירקות אלו היו גדלים, אף אם היו נזרעים בשמינית. ואז מותרים
אפילו נלקטו בשמינית לפני זמן זה. ואם הגיע יום ראשון של חנוכה, מותרים
אפילו הירקות שלא הגיע זמן שיעשו כיוצא בהם. ואף אם נלקטו בשמינית לפני
חנוכה.

ה. עד מתי ספיחי שביעית אסורים במוצאי שביעית?

מראש השנה ועד חנוכה, ומחנכה של שנה שמינית ואילך הותרו כל הירקות
שאינם ידועים כספיחי שביעית. אבל דבר הידוע כספיחי שביעית לא הותר
אף אחר חנוכה, עד שיוודע שמין זה כבר עשה פרי בדומה לספיחים. וכגון כל
הירקות המאוחסנים כמו בצל שום וכדומה [והזרע ספיחי שביעית אחר שביעית,
הגידולים מותרים].

ויש לעקוב אחר הפרסומים מטעם ארגוני הכשרויות לגבי איסור ספיחים
בגידולים שונים.

חידודי הפרשה

חידודים לפרשת בראשית

1. מדוע סרב שמעון הצדיק לקבוע את דיוקנו של אלכסנדר מוקדון?
2. האם דין ספיחין נוהג בפרחי נוי?

תשובות יש לשלוח עד יום שני למייל: 26@hpinto.org.il

השבוע חל יום פטירתו של התנא הא-להי שמעון הצדיק שהיה משיירי כנסת הגדולה. למערת קבורתו שבצפון ירושלים נוהרים רבים לערוך תפילות ותחינות וגם לקיים את מנהג ה"חלאקה" לילדיהם.

משיורי כנסת הגדולה

שמעון הצדיק

יום הסתלקותו של התנא שמעון הצדיק זיע"א, שכידוע היה ממעבירי התורה שבעל פה - הוא קיבל אותה מעזרא הסופר ומסרה לאנטיגנוס איש סוכו, מקובל על פי המסורת כפי שמוזכר בגמרא, ביום כ"ט בתשרי, שבעה ימים אחר חג הסוכות.

בגמרא מסופר, ששמעון הצדיק סיפר לחכמי דורו, שבאותה שנה ימות, וזאת משום מעשה שהיה לו שכנסנו (והוא כהן) לפני ולפנים, לבית קדשי הקדשים ביום הכיפורים.

וכך מספרים חז"ל, במסכת יומא (דף לט, ב).

"תנו רבנן אותה שנה שמת בה שמעון הצדיק, אמרו להם בשנה זו הוא מת. אמרו לו מנין אתה יודע? אמרו להם בכל יום הכיפורים היה מזדמן לי זקן אחד לבוש לבנים ועטוף לבנים ניכנס עימי ויצא עימי, והיום נזדמן לי זקן אחר לבוש שחורים ועטוף שחורים ניכנס עימי ולא יצא עימי".

סופו של מעשה, כדברי הצדיק: "אחר הרגל, חלה שבעה ימים ומת".

חז"ל מספרים לנו על שורה של ניסים מופלאים שהתחוללו במקדש בהיות שמעון הצדיק בחיים, ומשמות נעלמו ופסקו. וכך מסופר שם בגמרא:

ארבעים שנה ששימש שמעון הצדיק היה עולה גורל בימיו - מכאן ואילך פעמים עולה בימיו פעמים עולה בשמאל.

והיה לשון של זהורית מלבין (רש"י): והוא סימן שמחל הקב"ה לישראל) - מכאן ואילך פעמים מלבין ואינו מלבין.

והיה נר מערבי דולק (רש"י): והוא עדות שהשכינה שורה בישראל) - מכאן ואילך פעמים דולק פעמים כבה. והיה אש של מערה מתגבר ולא היו כהנים צריכים להביא עצים למערה חוץ משני גזירי עצים כדי לקיים מצוות עצים - מכאן ואילך פעמים מתגבר פעמים אין מתגבר.

ונשתלחה ברכה בעומר ובשתי הלחם ובלחם הפנים, וכל כהן שמגיעו כזית יש אוכלו ושבע ויש אוכלו ומותיר - מכאן ואילך נשתלחה מארה בעומר ובשתי הלחם ובלחם הפנים".

אזכרת השם המפורש משמת שמעון הצדיק, נמנעו הכהנים מלברך בשם המפורש.

פרה אדומה בזמנו של שמעון הצדיק נעשו שתי פרות אדומות. לכל אחת מהפרות בנה הכהן הגדול כבש בפני עצמו, להראות לכל את מעלת מצות שריפת הפרה האדומה.

ירד והשתחוה לפניו

במסכת יומא (דף סט, א) מסופר כי הכותים הסיתו (בשנת ארבעים לבנין בית המקדש השני) את אלכסנדר מוקדון להחרים את בית המקדש, והוא נעתר להם ונתן להם רשות.

"באו והודיעו את שמעון הצדיק, מה עשה? לבש בגדי כהונה ונתעטף בבגדי כהונה ומיקירי ישראל עימו ואבוקות של אור בידיהן. כיון שראה (אלכסנדר) לשמעון הצדיק ירד ממרכבתו והשתחוה לפניו. אמרו לו: מלך גדול כמותך ישתחוה ליהודי זה? אמרו להם: דמות דיוקנו של זה מנצחת לפני בבית מלחמתי. אמרו להם: למה באתם? אמרו לו אפשר בית שמתפללים בו עליך ועל מלכותך שלא תחרב, יתעור עובדי כוכבים להחריבו? אמרו להם: מי הללו? אמרו לו: כותיים הללו שעומדים לפניך. אמרו להם: הרי הם מסורים בידכם. מיד ניקבום בעקביהם ותלאום בזנבי סוסיהם והיו מגררין אותן על הקוצים ועל הברקנים עד שהגיעו להר גריזים, כיון שהגיעו להר גריזים חרשוהו וזרעוהו כרשינין כדרך שבקשו לעשות לבית א-להינו ואותו היום (כ"ה בטבת) עשאוהו יו"ט". וכך הוא הציל את בית המקדש מחורבן ח".

במדרש ר' דוד הנגיד מסופר שאלכסנדר מוקדון ביקש שיקבעו את דמות דיוקנו בבית המקדש, כאות הערכה. שמעון הצדיק הסביר לו שעל פי התורה יש איסור לעשות פסל וכל תמונה, ובמקום זאת הבטיח לו שכל הילדים שייוולדו לכהנים בשנה ההיא ייקראו בשם אלכסנדר. אכן כך היה, וזהו מקור השם אלכסנדר שנפוץ מאז בעם ישראל.

בפקודת ועד הצירים

מקום קבורתו של שמעון הצדיק שהיה משיירי כנסת הגדולה, מקובל מדור דור שהוא במזרח - צפונה של ירושלים, מצד הכביש העולה מירושלים שבין החומות אל הר הצופים (בין ואדי ג'וז לבין שייח ג'ואח) בבקעה קטנה שבה ראשיתו של נחל קדרון.

לפני המערה ישנה חצר מגודרת, ועל פתחה חקוק: "תיקון המערה ובנין הגדר נעשו בפקודת ועד הצירים לארץ ישראל, תרע"ח - 1918". בפתח המערה שער ברזל, ומדרגות אחדות יורדות אל פנים המערה. בצד ימין חצובה בקיר תעלה, המובילה את מי הגשמים מבחוץ אל בור חצוב בתוך המערה בחדר וניתן להבחין בסימנים של כוכי קברים, גם בקירות המערה חצובים כוכים. על פי המסורת בכוכים אלו נטמנו תלמידי שמעון הצדיק. בצד חדר זה ישנו חדר אחר שבפנינתו מצבת אבן, ובה לפי המסורת נטמן ארונו של שמעון הצדיק.

נס השמן המופלא

בספר "שערי ירושלים" מספר רבי משה ריישר על נס השמן שהיה במערת שמעון הצדיק:

במערת הקבר היה נר תמיד שהיה דולק תמיד ולא יכבה. פעם אחת באו בערב שבת שני האנשים שהיו מחזיקים במצוה זו כדי להדליק את נר התמיד, ולא מצאו שמן שיספיק לדלוק לשבת שלימה.

מכיוון שלא היתה להם שום אפשרות בשעת דחק זו, מילאו את הכמות שהיה ברשותם והיא שתי אונקיות שמן (לעומת שבע אונקיות שהנר היה מכיל) ובאותה שבת נעשה נס מופלא, שכמות השמן הקטנה דלקה והאירה במשך כל השבת כולה!

רבי משה ריישר מציין, שהמשמשים בקודש סיפרו זאת לחברי בית הדין בירושלים, ואלו הבטיחו בפניהם בכח התורה שלא הוסיפו ולא הגזימו על האמת כמלא נימא!

מעוניין לזכות את הרבים ולהפיץ את העלון "פחד דוד" באזור מגוריך?

פנה עוד היום ע"י שליחת מייל ל: mld@hpinto.org.il

ותזכה בברכת הצדיק רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

לקבלת דבר תורה יומי

מאת מורנו ורבנו

כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

ניתן לשלוח הודעה

אנגלית +972587929003 • צרפתית +16467853001 • עברית +972585207103 • ספרדית +541141715555

שמעו וראו כי טוב ה' - מודעה רבה לאורייתא

בסייעתא דשמיא מעתה ניתן להאזין לשיעורי מורנו ורבנו כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א - בעברית, אנגלית, צרפתית וספרדית

באתר קול הרשון ובמספר ישיר 0733-718-144

בקרוב יהיה ניתן לקבל חוברת קטלוג מפורט, כל שיעור עם מספר ישיר, ניתן לקבלו במייל: mld@hpinto.org.il

מסודר לפי פרשות השבוע, חגים ונושאים שונים.

שמעו ותחי נפשכם